

Sygnatura akt III AUz 207/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Sawińska

Sędziowie: SSA Jolanta Cierpiał (spr.)

del. SSO Roman Walewski

Protokolant: st. sekr. sądowy Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 28 grudnia 2018 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy (...) sp. z o.o. sp. komandytowa z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

przy udziale zainteresowanych: M. B., (...)sp. z o.o z siedzibą w S., A. B., K. B., S. B.

o podstawę wymiaru składek

na skutek zażalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

na punkt 2 postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 13 sierpnia 2018 r. sygn. akt VII U 396/17

postanawia:

oddalić zażalenie.

del. SSO Roman Walewski	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
-------------------------	--------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2018r. Sąd Okręgowy w Poznaniu umorzył postępowanie (pkt 1), zasądził od odwołującego na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. łączną kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i nie obciążał odwołującego kosztami zastępstwa procesowego pozwanego organu rentowego w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz nie obciążał odwołującego kosztami zastępstwa procesowego zainteresowanego (pkt 3).

Uzasadniając pkt 2 powyższego postanowienia, Sąd Okręgowy wskazał, że podstawą rozstrzygnięcia jest art. 102 k.p.c., a w konsekwencji uzasadnionym jest obciążenie odwołującego kosztami zastępstwa procesowego pozwanego organu w wysokości połowy stawki minimalnej tj. w każdej z połączonych spraw w wysokości po 45 zł, co daje łączną kwotę 180 zł (4 x 45 zł). Sąd Okręgowy miał na względzie, że sprawy połączone do wspólnego rozpoznania w niniejszej sprawie były sprawami podobnego rodzaju, co generowało mniejszy nakład pracy pełnomocnika pozwanego w każdej z tych spraw,

a także etap postępowania na którym nastąpiło cofnięcie odwołania tj. po przeprowadzeniu dwóch rozpraw przy połączeniu spraw z ww. odwołań do wspólnego rozpoznania, jak również tożsamość działań pełnomocnika pozwanego w każdej z połączonych spraw. W związku z tym nakład pracy pełnomocnika pozwanego ograniczony był faktycznie do sporządzenia odpowiedzi na odwołania i odwołania od decyzji uzupełniających, udziału w 2 rozprawach i przedłożenia pisma procesowego zawierającego zgodę ZUS na cofnięcie odwołania.

Jednocześnie Sąd Okręgowy miał także na względzie, iż odwołujący jako spółka prawa handlowego jest profesjonalnym uczestnikiem obrotu gospodarczego i prawnego, a nadto inicjując poszczególne procesy był reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika i w związku z tym winien zdawać sobie sprawę jakie konsekwencje powoduje wniesienie odwołania od decyzji ZUS, nawet jeśli ZUS wydał w sprawie szereg analogicznych decyzji, dotyczących pracowników odwołującej spółki - w szczególności powinien uwzględnić fakt, że prowadzenie procesu sądowego, którego wynik ze swej istoty zawsze jest niepewny, może wygenerować obowiązek poniesienia kosztów tego procesu. Nadto odwołujący nie wykazał także, aby nie był w stanie ponieść kosztów procesu ze względu na swoją sytuację finansową.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe okoliczności niniejszej sprawy przemawiały za częściowym odstąpieniem od obciążania odwołującego kosztami zastępstwa procesowego pozwanego – o czym orzeczono jak w punkcie 2. sentencji postanowienia.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, w części, tj. w pkt 2 – w zakresie w jakim Sąd Okręgowy odstąpił od obciążania odwołującego kosztami zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego ponad kwotę 180 zł, tj. co do kwoty 180 zł, pozwany zarzucał:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez nieobciążenie odwołującego kosztami postępowania (obejmującymi koszty zastępstwa procesowego organu rentowego) w sytuacji gdy odwołujący cofnął odwołanie, a tym samym przegrał sprawę w całości,
2. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. w zw. z § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych poprzez przyjęcie, że nakład pracy pełnomocnika organu rentowego był minimalny, a sprawa nie miała charakteru zawilego, gdy tymczasem biorąc pod uwagę stopień skomplikowania postępowania, w sprawie zachodziła konieczność wniesienia odpowiedzi na odwołanie, złożenia licznych pism procesowych, a nadto odbyły się dwie rozprawy, w których aktywnie uczestniczył pełnomocnik organu rentowego.
3. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 102 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji przyjęcie, że w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, który stanowi przesłankę do odstąpienia od obciążania odwołującego w części kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego, gdy tymczasem w ocenie organu rentowego brak jest podstaw do uznania, że w sprawie zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony usprawiedliwiający częściowe odstąpienie od obciążenia odwołującego kosztami zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego.

Mając na względzie powyższe pozwany wnosil o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia w punkcie 2 poprzez zasądzenie od odwołującego na rzecz pozwanego organu rentowego dalszych kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z § 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych w kwocie 180 zł,

ewentualnie

2. uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania,

3. zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości ustalonej według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Wbrew zarzutowi pozwanego – Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował w niniejszej sprawie art. 102 k.p.c. i odstąpił od obciążania odwołującego kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej w połowie, ponieważ w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek, o którym mowa w powołanym przepisie.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. - w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegranej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W art. 102 k.p.c. ustawodawca odwołuje się do pojęcia "wypadków szczególnie uzasadnionych". Takie sformułowanie wprawdzie nie jest klauzulą generalną, jednak opiera się na zwrocie niedookreślonym, który może odsyłać również do argumentów natury aksjologicznej. Regulacja ta znajduje zastosowanie w wyjątkowych sytuacjach, gdy z uwagi na okoliczności konkretnej sprawy, zastosowanie reguł ogólnych k.p.c. dotyczących zwrotu kosztu procesu byłoby nieuzasadnione. Rozstrzygnięcie na podstawie art. 102 k.p.c. ma zatem charakter dyskrejonalny, kontrola instancyjna w tym zakresie jest ograniczona do sytuacji gdy zastosowanie wzmiankowanego przepisu nie zostało w ogóle uzasadnione bądź nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 r., III CZ 75/12).

Zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. zależy od swobodnej decyzji sądu i związane jest z dyskrejonalną władzą sędziowską (uznaniem sędziowskim). Judykatura jednoznacznie wypowiada się o wąskiej i wyjątkowej możliwości korygowania rozstrzygnięcia o zastosowaniu, bądź braku zastosowania art. 102 k.p.c. w ramach kontroli rozstrzygnięcia sądu. Podkreśla się, że tego typu rozstrzygnięcie może być podważone przez sąd wyższej instancji tylko wówczas, gdy jest rażąco niesprawiedliwe, a reguły sprawiedliwościowe oczywiście naruszone (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 października 2012 r., I CZ 66/12, z dnia 9 sierpnia 2012 r., V CZ 26/12, z dnia 23 maja 2012 r., III CZ 25/12, z dnia 25 marca 2011 r., IV CZ 136/10).

W rozważanej sprawie Sąd Okręgowy w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia trafnie uzasadnił przyczyny odstąpienia od obciążania odwołującego - jako strony przegranej sprawę – w połowie kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej, wskazując jako podstawę rozstrzygnięcia art. 102 k.p.c.

W ocenie Sądu Apelacyjnego - nie było podstaw do podważenia tego rozstrzygnięcia z przyczyn wskazywanych przez żalącego. Sąd Odwoławczy ponownie zwraca w tym miejscu uwagę na wyjątkową możliwość korygowania przez Sąd wyższej instancji zastosowania art. 102 k.p.c., wskazując, że pozwany nie przedstawił takich okoliczności, które świadczyłyby o rażącej niesprawiedliwości takiego rozstrzygnięcia w okolicznościach niniejszej sprawy.

Sąd II instancji w pełni podzielił zatem stanowisko Sądu Okręgowego, że uzasadnionym jest obciążenie odwołującego kosztami zastępstwa procesowego pozwanego jedynie w wysokości połowy stawki minimalnej, tj. w każdej z połączonych spraw w wysokości po 45 zł, łącznie w kwocie 180 zł. Należało mieć tutaj na względzie okoliczności związane z przebiegiem niniejszego procesu, tj. fakt, że sprawy połączone do wspólnego rozpoznania były sprawami podobnego rodzaju, a także etap postępowania na którym nastąpiło cofnięcie odwołania - po przeprowadzeniu dwóch rozpraw, jak również tożsamość działań pełnomocnika pozwanego w każdej z połączonych spraw, co generowało mniejszy nakład pracy pełnomocnika pozwanego w każdej z tych spraw. Z kolei okoliczności podnoszone przez żalącego dotyczące czynności podejmowanych przez pełnomocnika strony pozwanej w niniejszym postępowaniu, jak również fakt, że odwołujący jest profesjonalnym podmiotem obrotu gospodarczego i prawnego, zostały uwzględnione przez Sąd Okręgowy, który zasądził na rzecz pozwanego od odwołującego zwrot kosztów zastępstwa procesowego, aczkolwiek w połowie. Jednakże strona odwołująca poniosła w części koszty zastępstwa procesowego strony przeciwnej.

Reasumując - w ocenie Sądu Apelacyjnego pozwany nie wskazał takich okoliczności, które uniemożliwiłyby zastosowanie art. 102 k.p.c. w niniejszej sprawie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

del. SSO Roman Walewski	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
-------------------------	--------------------	----------------------